

**UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
JESSENOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE**

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK

Int. dok. č.:
VP 39/2014
Výtlačok č.: 1
Lehota uloženia: 10

VNÚTORNÝ PREDPIS č. 39/2014

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK

VP vypracoval: doc. RNDr. Mariana Brozmanová, PhD.	Dátum: 5. 12. 2014	Podpis:
VP prerokoval: Vedenie JLF UK	Dátum: 15.12.2014	Podpis:
VP schválil: prof. MUDr. Ján Danko, CSc., dekan JLF UK	Dátum: 15.12.2014	Podpis:
Počet výtlačkov: 2 Výtlačok č. 1 - sekretariát dekana Výtlačok č. 2 - Centrálny zverinec	Platnosť od: 15.12.2014	Účinnosť od: 15.12.2014

Aktualizácia, zmeny a doplnky k vnútornému predpisu:

Zmena 1: Dátum: 5. 9. 2016, zrušený VP č. 28/2016 Podpis:	Zmena 2: Dátum: Podpis:	Zmena 3: Dátum: Podpis:
--	--------------------------------------	--------------------------------------

V súlade s Čl. 22 ods. 2 písm. j) Štatútu Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine a po prerokovaní vo Vedení JLF UK v Martine dňa 15.12.2014 vydávam tento

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK v Martine

Článok 1

Preambula

Správna činnosť chovných zariadení je nevyhnutná pre ochranu zvierat, pre dosahovanie validity experimentálnych výsledkov a pre zdravie a bezpečnosť ošetrovateľov zvierat. Dobrý chovateľský program predstavuje systém chovania a starostlivosti, ktorý umožňuje zvieratám udržiavať dobrý zdravotný stav a celkovú pohodu.

Chovné zariadenia, resp. úžitkové zariadenia slúžia na chov, resp. držanie pokusných zvierat, ktoré sa využívajú pre biomedicínske účely.

V súlade s Organizačným poriadkom Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine patrí Centrálny zverinec (ďalej aj „CZ“) medzi účelové zariadenia fakulty.

Článok 2

Vnútorne vzťahy v Centrálnom zverinci

2.1. Definícia centrálného zverinca, jeho poslanie

Centrálny zverinec JLF UK v Martine ako dodávateľské zariadenie bol schválený Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky v Bratislave s pridelením úradného čísla SK D 19004 podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov o ochrane zvierat používaných na vedecké účely.

Na JLF UK bol zriadený CZ dňa 15. mája 1996. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky pridělila CZ dňa 7. septembra 2010 úradné číslo SK D 8010 H pre časť zverinca, kde sú umiestnené hľadavce podľa § 39 zákona 39/2007. CZ je schválený a registrovaný aj na obchodovanie so zahraničím a dňa 3. decembra 2008 podľa § 39 zákona č. 39/2007 bolo pridelené pre CZ úradné číslo SK OB 10008 na účely výmeny viac druhov zvierat určených na základný alebo aplikovaný vedecký výskum.

CZ je zariadenie na držanie a dodávanie zvierat na pracoviská JLF UK, ktoré ich využívajú na vedecké účely. CZ je zriadený pre umiestnenie nasledujúcich zvierat: myš laboratórna, potkan laboratórny, pieskomil mongolský, morča domáce, králik domáci a mačka domáca. Pri chove zvierat sa musia dodržiavať etické princípy zaobchádzania so zvieratami a všetky práce vykonávané v CZ musia byť v súlade s nariadením vlády SR č. 377/2012 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na vedecké alebo vzdelávacie účely, s vyhláškou MPA RV SR č. 436/2012 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na ochranu zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely a novelou Zákona o veterinárnej starostlivosti č. 39/2007 Z.z. s cieľom maximálne zabezpečiť dobré životné podmienky zvierat.

Na JLF UK je zriadená Etická komisia v súlade s NV SR č. 377/2012 Z.z., ktorá posudzuje opodstatnenosť pripraveného postupu a použitie zvierat v projekte.

Dodržiavaním uvedených smerníc sa musí zvieratám venovať primeraná starostlivosť, musia byť ušetrené zbytočných bolestí, útrap, strachu a trvalého poškodenia zdravia. Požiadavky na starostlivosť o zvieratá zahŕňajú aj obohatenie prostredia, aby sa zamedzilo prejavom stresového správania.

Vedúci CZ podáva každoročne hlásenie schváleného zariadenia o počte držaných zvierat pre ŠVPS SR v Bratislave.

Vedúci CZ ďalej vedie v zmysle uvedených noriem dokumentáciu o činnosti CZ:

- denné záznamy podľa jednotlivých druhov zvierat o počte držaných zvierat a kontrole ich zdravotného stavu,
- evidenciu o počte dodaných a použitých zvierat,
- evidenciu uhynutých zvierat,
- záznam o identite a pôvode zvierat držaných v CZ, o ich počte, dátume prijatia,
- evidenciu veterinárneho vyšetrenia a návštev zmluvného veterinárneho lekára,
- evidenciu čísiel rozhodnutia schválených pokusov,
- záznamy z karanténizácie,
- evidenciu odstraňovania kadáveru,
- záznamy mikrobiologického vyšetrenia priestorov zverinca ako aj záznamy výsledkov z diagnostických vyšetrení,
- úradné záznamy z kontrol vykonaných orgánmi veterinárnej správy.

Záznamy musia byť uchované v CZ počas piatich rokov od ich vzniku a na požiadanie sa predkladajú príslušnému pracovníkovi vykonávajúcemu kontrolu z Regionálnej alebo Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR.

2.2. Kapacita zverinca

Kapacita zverinca je daná priestorovými možnosťami CZ. Zverinec je funkčne rozdelený na dve oddelenia:

A) Oddelenie pre zvieratá v karanténe

B) Oddelenie pre zvieratá v postupe

Každé oddelenie tvorí:

- chovná miestnosť pre králiky
- chovná miestnosť pre mačky
- chovná miestnosť pre potkany, myši, resp. pieskomily
- chovná miestnosť pre morčatá
- umyváreň.

Maximálny jednorazový zástav (počet) zvierat v CZ schválený ŠVPS SR podľa druhu, plochy chovnej kliečky, objemu miestnosti a jej ventilácie je nasledovný:

- 30 králikov,
- 20 mačiek,
- 145 potkanov,
- 20 pieskomilov,
- 80 myší,
- 120 morčiat.

Navýšenie maximálneho počtu zvierat v prípade morčiat a myší z pôvodného rozhodnutia je možné len v tom prípade, ak budú dodržané všetky požiadavky na umiestnenie a starostlivosť o zvieratá podľa nariadenia vlády SR č. 377/2012 Z.z., to znamená maximálny počet morčiat môže byť len v prípade, pokiaľ vo zverinci nebudú držané mačky v chovnej miestnosti č. 10.

Systém umiestnenia zvierat je jedným z najvýznamnejších faktorov vo fyzikálnom a sociálnom prostredí laboratórných zvierat. Systém umiestnenia:

- poskytuje priestor umožňujúci zvieratám voľný pohyb, normálne telesné postoje a polohy aj s odpočinkovou zónou,
- poskytuje zvieratám pohodlné prostredie,
- poskytuje uzatvorený priestor, v ktorom sa zvieratá cítia bezpečne,
- poskytuje ľahký prístup k potrave a vode,
- poskytuje odpovedajúce vetranie a stálu teplotu prostredia,
- udržiava zvieratá suché a čisté v súlade s požiadavkami daného druhu,
- vylučuje obmedzenie pohybu v zmysle konvencie o ochrane zvierat, pri umiestňovaní zvierat v klietkach sa dodržiavajú požiadavky na plochu a hustotu osadenia klietok podľa NV SR č. 377/2012 Z.z.

2.2.1. Minimálne priestorové podmienky pre zvieratá

Všetky hlodavce sú umiestnené v štandardných chovných klietkach T IV s plochou 1990 cm². Maximálny počet morčiat s hmotnosťou cca 200g v týchto klietkach je 5 jedincov, nad 300g sú 3 jedince.

Maximálny počet potkanov s hmotnosťou do 300g je 7 jedincov, nad 300g 5 jedincov.

Maximálny počet pieskomilov s hmotnosťou do 40g je 13 jedincov, nad 40g je 7 jedincov.

Maximálny počet myší s hmotnosťou do 25g je 28 jedincov, nad 25g je 24 jedincov.

Maximálny počet mačiek v chovnej miestnosti s plochou 9025cm² je 8 jedincov.

Každá chovná klietka je vybavená záznamovou kartou, kde sa eviduje počet zvierat, dátum ich dodania a zdravotný stav. Zároveň každá chovná miestnosť je vybavená odberovou kartou pre držané zvieratá v postupoch, kde je uvedený ich počet, druh a kmeň, pohlavie, dátum dodávky, číslo rozhodnutia o schválení projektu, ako aj dátum použitia zvierat v postupe, eventuálne dátum ich úhynu. Tieto odberové karty sa potom vydávajú na príslušné pracoviská po ukončení postupu.

2.3. Personálne obsadenie, pracovná náplň a povinnosti zamestnancov centrálného zverinca

a) Vedúci CZ

Za odbornú stránku prevádzky CZ zodpovedá vedúci CZ, ktorý je osobou zodpovednou za starostlivosť o držané zvieratá.

Vedúci CZ najmä:

- riadi prácu ošetrovateliek zvierat, určuje ich náplň práce a kontroluje jej plnenie,
- objednáva (polročne a priebežne) a organizuje dovoz zvierat do zverinca a ich výdaj na pracoviská na základe požiadaviek jednotlivých pracovísk fakulty,
- robí dohľad nad organizovaním likvidácie biologického odpadu,

**UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
JESSENOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE**

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK

Int. dok. č.:
VP 39/2014
Výtlačok č.: 1
Lehota uloženia: 10

- objednáva (polročne a priebežne) a organizuje dovoz krmiva a ich výdaj na pracoviská,
- organizuje dovoz podstielky pre zvieratá,
- organizuje vykonávanie vstupných a preventívnych zdravotných prehliadok zvierat v CZ,
- vykonáva kontrolu hygienických a zootecnických parametrov (stav klimatizácie, teplota, vlhkosť, osvetlenie, podstielka zvierat, stav napájania a kŕmenia) vo zverinci a organizuje mikrobiologické vyšetrenie,
- v prípade porúch technického zariadenia podieľa sa na zabezpečení opravy prostredníctvom vedúceho Oddelenia vnútornej prevádzky, ktorý objednáva príslušný servis,
- dohliada na dodržiavanie pracovných a bezpečnostných predpisov v CZ,
- vykonáva činnosti spojené so zaobstarávaním služieb a tovaru: čistiaceho a zdravotníckeho materiálu, dopĺňanie technického a iného vybavenia zverinca, na zabezpečenie plynulého chodu zverinca,
- vedie náležitú administratívu zverinca, dennú evidenciu zvierat a krmiva, eviduje čistiace a dezinfekčné práce v CZ, eviduje dezinfekciu napájacích zariadení,
- spolu so zmluvným veterinárnym lekárom zabezpečuje rozbor podstielky, sena a krmiva na zdravotnú neškodnosť,
- spolupracuje s vedúcimi zainteresovaných pracovísk JLF UK,
- vedúci zverinca je vedúcim Poradného výboru pre dobré životné podmienky zvierat JLF UK, pravidelne organizuje stretnutia s členmi poradného výboru JLF UK,
- konzultuje odborné problémy CZ so zmluvným veterinárnym lekárom, odbornými pracovníkmi Oddelenia toxikológie a chovu laboratórnych zvierat v Dobrej Vode ako aj inými kompetentnými pracovníkmi,
- v prípade potreby po konzultácii s veterinárnym lekárom vykonáva ošetrovateľské a liečebné úkony, podáva predpísané liečivá, v prípade mačiek zabezpečuje ich preliečenie na ekto a endoparazity,
- jedenkrát v týždni zaznamenáva aktuálny zdravotný stav zvierat do evidenčnej karty každej chovnej klieťky,
- organizuje a eviduje školenie zamestnancov zverinca.

b) Prevádzka CZ

Pre výkon ošetrovateľských prác má CZ určené 2 miesta ošetrovateľov zvierat.

Ich pracovnou náplňou je najmä:

- komplexné zabezpečenie starostlivosti o zvieratá: práca zahŕňa prípravu krmiva, kŕmenie a napájanie, zabezpečenie kompletnej hygieny a dezinfekcie chovných jednotiek ako aj ostatných priestorov CZ,
- sledovanie zdravotného stavu zvierat (denná kontrola zvierat, ich správanie a celkový stav), kontrola teploty a vlhkosti prostredia,
- sociálny kontakt so zvieratami,
- akékoľvek odchýlky technických parametrov alebo zhoršenie zdravotného stavu, prípadne úmrtie zvierat personál bezodkladne nahlasuje vedúcemu zverinca,
- príprava zvierat na transport na jednotlivé pracoviská,

- asistencia pri ošetrovaní zvierat a podávaní predpísaných liečiv,
- starostlivosť o čistotu chladničky a mrazničky pre uskladnenie uhynutých zvierat,
- zaznamenávanie aktuálnej hmotnosti a pohlavia každej zásielky novozakúpených zvierat,
- vykonávanie denných záznamov z čistenia a dezinfekcie chovných priestorov a všetkých ďalších pracovných úkonov, ktoré pravidelne kontroluje vedúci zverinca.

V rámci prevádzky CZ sa zabezpečuje aj dozor nad technickými zariadeniami v CZ, ktorý vykonáva poverený zamestnanec JLF UK. Zamestnanec zodpovedný za technické zariadenia uskutočňuje najmä:

- dozor technického stavu vykurovacieho systému, vzduchotechnického zariadenia a svetelného režimu,
- dennú kontrolu funkčnosti uvedených zariadení,
- vykonávanie pravidelnej údržby uvedených zariadení,
- dodržiavanie bezpečnostných a požiarneho predpisov.

Závady, resp. poruchy väčšieho rozsahu hlási vedúcemu CZ alebo vedúcemu Oddelenia vnútornej prevádzky JLF UK.

c) Veterinárny dozor v CZ

Veterinárny dozor v CZ je uskutočňovaný zmluvným veterinárnym lekárom, ktorý:

- zabezpečuje všeobecnú zdravotnú ochranu zvierat chovaných v CZ a preventívnym opatrením chráni zdravie pracujúceho personálu pred antropozoonózami,
- pracovisko navštevuje podľa potreby na požiadanie vedúceho CZ,
- kontroluje každú zásielku nakúpených zvierat z hľadiska ich veterinárneho zabezpečenia, t.j. akreditáciu chovu a veterinárne osvedčenie,
- klinicky vyšetruje zvieratá v karanténe, podľa potreby vykonáva ďalšie vyšetrenia a odoberá vzorky pre diagnostické účely. V prípade mačiek zabezpečí ich preliečenie na ekto a endoparazity,
- spolu s vedúcim zverinca zabezpečuje rozборы krmiva, rozборы podstielky a sena, v prípade častejšieho úhynu zvierat aj rozборы vzoriek zvierat,
- zabezpečuje liečivá potrebné pre liečbu zvierat v CZ,
- spolupracuje s vedúcim CZ formou konzultácií,
- Minimálne raz v roku sa zmluvný veterinárny lekár zaväzuje vykonať školenie pre zainteresovaných pracovníkov fakulty, v prípade potreby aj viackrát na základe výzvy vedúceho pracovníka zverinca.

2.4. Technické vybavenie centrálného zverinca

Chovné jednotky sú vybavené požadovanou štandardnou technológiou pre chov a držanie zvierat.

Chovná technológia zahŕňa:

- kompletne chovné kliečky T III a T IV,
- manipulačné stojany na chovné kliečky T III a T IV, dodávateľ: VELAZ, s.r.o., Praha,
- NTS fľaše sklenené (objem 500ml), nerezové a sklenené pítka,

- chovné sety klieťok s PVC roštom pre králiky,
- monitorovací systém teploty a vlhkosti prostredia s pamäťou a archiváciou v PC,
- ultrazvukové zvlhčovače,
- vzduchotechnické zariadenie ako súčasť budovy CZ.

2.5. Pracovné postupy a zootecnické parametre

A) Pracovné postupy

A.1.) Ochrana pred zanesením nákaz do CZ

Podmienkou nástupu zamestnanca do funkcie ošetrovateľa zvierat v CZ je podrobenie sa rozšírenej vstupnej zdravotnej prehliadke zameranej na odhalenie možného prenášania potenciálne patogénnych a patogénnych mikroorganizmov.

Zariadenie je zabezpečené proti vstupu nepovolaných osôb.

A.2.) Osobná hygiena, zdravotný stav ošetrovateľov a ostatných zamestnancov prichádzajúcich do priameho kontaktu so zvieratami.

Personál ošetrojúci zvieratá musí dodržiavať vysoký štandard osobnej hygieny. Personál si vymieňa oblečenie podľa potreby tak, aby bola udržaná osobná hygiena. Oblečenie používané v chovných zariadeniach sa mimo nich nesmie používať.

Personál nesmie jesť, piť, fajčiť a používať kozmetiku v chovných miestnostiach. Na uvedené činnosti v priestore CZ je vyhradená osobitná miestnosť.

Ak sa u ošetrojúceho personálu pri vykonávaní svojej práce vo zverinci objavia chorobné symptómy (nevoľnosť, zvýšená telesná teplota, žalúdočné a črevné ťažkosti, kožné afekcie, atď), sú povinní bezodkladne ich nahlásiť vedúcemu CZ.

Vedúci CZ rieši uvedené zdravotné problémy s ošetrojúcim lekárom ošetrovateľiek.

Pracovník pri návšteve lekára upozorní na to, že pracuje v priamom kontakte so zvieratami.

Okrem ošetrojúceho personálu sa nákaza do CZ môže preniesť aj:

- nakúpenými zvieratami,
- diétami a krmovinami,
- nefunkčnými odtokmi a zlým stavom kanalizácie,
- nedostatočnou funkčnosťou klimatizačného zariadenia,
- divožijúcimi hlodavcami a lietajúcim hmyzom,
- podstielkovým materiálom,
- uhynutými zvieratami.

Pre zníženie rizika takéhoto zanesenia nákazy do CZ slúžia veterinárne kontroly, náhodné rozbory, kontrola funkcie zariadení zverinca vedúcim pracovníkom a ošetrovateľským personálom.

A.3.) Školenie pracovníkov

Podľa nariadenia vlády SR č. 377/2012 Z.z. je nutné, aby každá osoba poskytujúca starostlivosť o zvieratá absolvovala školenie, ktoré organizuje IVVL Košice. Po úspešnom

absolvovaní školenia získa osvedčenie o príslušnom vzdelaní s celoštátnou platnosťou na 4 roky.

Osoba, ktorá je novoprijatá a nemá požadovanú spôsobilosť, môže vykonávať postupy len pod dohľadom spôsobilých osôb.

Vedúca zverinca archivuje zoznam preškolených pracovníkov a kontroluje dobu platnosti ich osvedčenia.

Minimálne raz v roku sa zmluvný veterinárny lekár zaväzuje vykonať školenie pre zainteresovaných pracovníkov fakulty, v prípade potreby aj viackrát na základe výzvy vedúceho pracovníka zverinca.

Podľa potreby vedúca zverinca organizuje interné školenia pre ošetrovatelky zverinca.

Zo školenia sa musia viesť záznamy aj s podpismi pracovníkov, ktorí sa školenia zúčastnili, tieto záznamy sa archivujú.

A.4.) Sanitácia, čistenie

Chovné miestnosti, chodby, skladovacie a iné priestory sa musia čistiť vhodným detergentným a dezinfekčným prostriedkom tak často, ako je potrebné na udržanie čistoty.

Klietky králikov sa mechanicky očistia a opláchnu vodou s prídavkom saponátu a dezinfekčného prostriedku. Počas čistenia je králik premiestnený do vedľajšej prázdnej chovnej klietky.

Chovné klietky pre hlodavce sa čistia každý druhý deň vždy pri výmene podstielky roztokom s prídavkom saponátu a dezinfekčného prostriedku, v prípade potreby aj každý deň. Umývanie a dezinfekcia klietok sa vykonáva v umyvárni. Čisté klietky sa potom nechávajú vysušiť a odkladajú sa čisté do skladových priestorov.

Čistiaci proces je tak zorganizovaný, aby oddeľoval obeh čistého a špinavého zariadenia a zamedzoval kontaminácii práve očisteného zariadenia.

Fľaše s vodou sa umývajú denne a naplňajú sa čerstvou vodou, morčatám je pridávaný do vody C vitamín. Raz za týždeň sa fľaše dezinfikujú, dátum dezinfekcie sa eviduje.

Podlahy sa umývajú denne roztokom saponátu, 2-3krát týždenne roztokom dezinfekčného prostriedku (1% - 3% Desur, Savo, Saniten).

Steny a stropy chovných miestností sa umývajú a dezinfikujú podľa potreby.

Čistiace prostriedky je nutné umiestniť mimo skladovacích priestorov do uzamykateľnej skrine a musí sa kontrolovať dátum expirácie.

A.5.) Plán dezinfekčných prác

Minimálne jedenkrát v roku je nevyhnutné vykonať komplexnú dezinfekciu všetkých priestorov CZ, vrátane pracovných prostriedkov, ako sú chovné nádoby s vrchnákmi, fľaše s pítkami, stojany, atď. Najvhodnejším obdobím sú letné mesiace, preto jednotlivé ústavy musia plánovať zvieratá a vykonávanie postupov do tohto obdobia, aby sa nenarúšali dezinfekčné, prípadne dezinfekčné práce. Zároveň v tomto období sa môžu vo zverinci vykonávať údržbárske, maliarske a iné práce.

A.6.) Núdzový stav v centrálnom zverinci

Technické poruchy, výpadok funkcie vetracieho systému, resp. elektrického prúdu alebo vyhrievacieho telesa predstavuje nebezpečenstvo, ktoré môže pre zvieratá znamenať utrpenie a vážne ohrozenie zdravotného stavu. Preto musí byť každá z týchto porúch ihneď nahlasovaná zodpovedným pracovníkom Oddelenia vnútornej prevádzky.

Okrem toho sa musia ihneď uskutočniť opatrenia na zamedzenie ohrozenia zdravia a života zvierat. Jednoznačné pokyny pre núdzové prípady musia byť umiestnené na viditeľnom mieste (núdzové telefónne čísla) a každý člen kolektívu CZ musí byť schopný ich uskutočniť.

Kontaktné údaje v núdzi:

- doc. RNDr. M. Brozmanová, PhD. – osoba zodpovedná za starostlivosť o zvieratá vo zverinci, mobil: 0904 810935
- MVDr. Tomáš Scheer – zmluvný veterinárny lekár, mobil: 0905 847066
- Judita Simonidesová – vedúca Oddelenia vnútornej prevádzky, t.č. 043 2633 219
- Vladimír Malina – domovník, mobil: 0908 863830, vyškolený na riešenie núdzových situácií pracovišťa na Sklabinskej ulici,
- ohlasovňa požiarov – domovník, mobil: 0908 863830
- polícia – tel.č. 158
- hasičský a záchranný zbor – tel.č. 150, 043 4223 737
- dekan JLF UK – tel. č. 043 2633 309
- Stredoslovenská energetika, Martin – tel. č. 0805 111468

Pri požiari sa volá tiesňové telefónne číslo: 112

Jesseniova lekárska fakulta UK v Martine má vypracovaný Požiarne štatút JLF UK a Požiarne evakuačný plán schválený 1. 2. 2007.

A.7.) Preprava zvierat, príjem zvierat

Pri každom premiestnení zvierat sa dodržia požiadavky ustanovené v osobitnom predpise NV SR č. 302/2003 Z.z. a NR (ES) č. 1/2005.

Pred prepravou zvieratá musia byť v dobrom zdravotnom stave, za čo zodpovedá dodávateľ. Kvôli minimalizácii transportného stresu zvieratá musia byť prepravované len schválenými registrovanými dopravnými prostriedkami a prepravca musí mať osvedčenie o spôsobilosti prepravy.

Vedúci CZ zabezpečuje prepravu zvierat od dodávateľa osobnou dopravou podľa plánu objednávok alebo aktuálnych potrieb. Osoba zodpovedná za prepravu zvierat riadi celú organizáciu, realizáciu a ukončenie prepravy. Je v kontakte s ošetrovatelkou zvierat, ktorá je k dispozícii pre preberanie zásielky zvierat.

Zásielka zvierat musí byť doručená a vybalená bez zbytočného meškania. Po prezretí zvierat zo zásielky sa zvieratá premiestnia do čistých kliebok a poskytuje sa im hneď krmivo a voda.

Choré zvieratá alebo zvieratá v zlej telesnej kondícii musia byť izolované od ostatných.

Po vybalení zvierat prepravné boxy musia byť ihneď zneškodnené, ak ich nemožno dostatočne dekontaminovať.

Vedúci CZ zabezpečuje vyšetrenie novej zásielky zvierat zmluvným veterinárnym lekárom.

ŠVPS SR v Bratislave svojím rozhodnutím povolila prepravu zvierat JLF UK v Martine (typ I – preprava do 8 hodín) a vydala osvedčenie o povolení prepravcu SK T 101012. Oprávnený prepravca zvierat absolvoval 3 tréningové kurzy osôb vykonávajúcich prepravu zvierat podľa zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a v súlade s Nariadením Rady (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy a tak získal osvedčenie o povolení prepravcu, ktoré je platné do 23. októbra 2017.

Na JLF UK v Martine je vypracovaná smernica na zabezpečenie ochrany zvierat počas prepravy – vnútorný predpis JLF UK v Martine vydaný na zabezpečenie dodržiavania požiadaviek na ochranu zvierat počas prepravy ustanovených NV SR č. 302/2003 Z.z. a NR (ES) č. 1/2005 v súlade s Čl. 21 ods. 2 písm. j) Štatútu JLF UK, ktorý bol schválený vedením fakulty dňa 18. apríla 2007.

A.8.) Mikrobiologické vyšetrenie

Najmenej jedenkrát za rok a vždy, keď to vyžaduje aktuálna epidemiologická situácia, sa musí vykonať mikrobiologické vyšetrenie chovných priestorov. Mikrobiologické vyšetrenie sa používa najmä:

- pri kontrole účinnosti chemickej dezinfekcie,
- pri kontrole mikrobiologického osídlenia zvierat a mikrobiálneho zaťaženia prostredia, v ktorom sa zvieratá nachádzajú,
- pri úhyne zvierat, ak je podozrenie na bakteriálnu infekciu.

Mikrobiologické vyšetrenie sa vykonáva na Ústave mikrobiológie a imunológie JLF UK v Martine a výsledky vyšetrenia sa archivujú vo zverinci.

A.9.) Karanténa, izolácia, a klimatizácia

Za karanténu sa považuje obdobie umiestnenia novozískaných zvierat oddelene od ostatných zvierat v zariadení. Jej cieľom je určiť zdravotný stav zvierat a zamedziť zavlečeniu choroby.

Doba karantény malých zvierat dodaných z akreditovaných a schválených pracovísk (myši, potkany, morčatá, pieskomily, škrečky) predstavuje 5 – 15 dní. Doba karantény králikov a mačiek predstavuje 20 – 30 dní.

Uvedenú dobu karantény je nutné dodržiavať. Zodpovedný veterinárny lekár poverený starostlivosťou o pokusné zvieratá môže karanténu predĺžiť alebo skrátiť v závislosti od zdroja zvierat, ich zdravotného stavu, od prejavu správania sa a iných okolností.

Nie je možné vykonávať pokus na zvieratách pred uplynutím doby karantény! Zviera, pri ktorom je podozrenie, že predstavuje riziko infekcie pre iné zvieratá, musí byť izolované v oddelenej miestnosti.

A.10.) Odstraňovanie a likvidácia biologického odpadu

Odpad je potrebné sústreďovať a likvidovať pri zachovávaní pravidiel bezpečnosti a sanitácie. Odstránenie uhynutých zvierat sa nesmie vykonať pred objavením sa posmrtného stuhnutia – rigor mortis. Biologický odpad pred jeho odstránením sa zhromažďuje v mrazničke vo vyhradenej miestnosti, ktorá je uzamknutá a označená „VŽP materiál kategórie 1 – určené len na likvidáciu“. Podľa potreby sa odpad likviduje v spaľovniach pre tento účel zriadených v súlade s platnými právnymi predpismi. JLF UK v Martine má zriadenú zmluvu s kafilerickým zariadením v Mojšovej Lúčke o odstraňovaní kadáverov podľa aktuálnej potreby. Za čistotu v mrazničke a miestnosti kadáveru zodpovedajú pracovnícky zverinca, po odvoze kadáveru vykonávajú sanitáciu.

Za ukladanie usmrtených zvierat do mrazničky sú zodpovední vedúci pracovníci projektu, pracovnícky zverinca odkladajú len tie zvieratá do mrazničky, ktoré uhynuli vo zverinci. Zároveň pracovníci zaradení do vykonávania postupov zaznamenávajú v osobitnom zošite dátum a počet uložených usmrtených zvierat a svoj podpis.

Použitá podstielka zvierat sa zhromažďuje v osobitných plastových nádobách a likviduje sa podľa potreby na vyhradenom hnojisku Poľnohospodárskeho družstva v Dražkovciach podľa podpísanej zmluvy zo dňa 10. júna 2007.

A.11.) Evidencia, záznamy

Záznamy o nadobudnutí všetkých zvierat a krmiva (eviduje sa dátum príjmu, dodávateľ a objednávateľ, exspirácia krmiva, čísla rozhodnutí schválených projektov), záznamy o premiestňovaní zvierat na jednotlivé ústavy, denný monitoring zdravotného stavu zvierat, záznamy uhynutých a držaných pokusných zvierat, likvidácia biologického odpadu (dátum a počet zvierat), záznamy o veterinárnej starostlivosti a liečbe, záznamy o čistení a dezinfekcii zariadenia vrátane dezinfekcie napájacích zariadení, záznamy z karanténizácie, úradné záznamy z kontrol vykonaných orgánmi veterinárnej správy sú evidované v CZ a archivujú sa počas piatich rokov od posledného záznamu.

B) Prostredie a jeho regulácia

B.1.) Vetranie

Zverinec je vybavený primeraným ventilačným systémom, ktorý zodpovedá požiadavkám zvierat umiestnených v jeho priestoroch. Ventilačný systém musí zabezpečovať dostatočný prívod čerstvého vzduchu primeranej kvality a musí zabezpečovať odvádzanie pachov, škodlivých plynov, prachu a pôvodcov nákaz, ako aj odvod prebytočného tepla a vlhkosti.

Primeraná intenzita vetrania je 15 – 20 výmen vzduchu v celom priestore za hodinu. Za určitých okolností, ak je držaný malý počet zvierat, za normálnu úroveň výmeny vzduchu je považovaných 8-10 výmen vzduchu za hodinu. Vo zverinci je zabudovaný elektrický spínač, ktorým je možné nastaviť čas automatickej výmeny vzduchu, poprípade je možné ho aj mechanicky uviesť do činnosti podľa aktuálnej potreby.

Miestnosť klimatizačnej jednotky sa udržiava v čistote.

Technický stav a údržbu technického zariadenia vzduchotechniky má na starosti určený zamestnanec JLF UK.

B.2.) Teplota a vlhkosť

V CZ je zabezpečená presná regulácia a stabilné udržiavanie teploty.

Optimálna teplota prostredia pre jednotlivé zvieratá sú nasledujúca:

- myši, pieskomily, potkany, morčatá: 20 – 24°C,
- mačky, králiky: 15 – 21°C,
- mladé zvieratá vyžadujú primerané zvýšenie teploty v porovnaní s dospelými zvieratami.

Relatívna vlhkosť prostredia musí zodpovedať potrebám zvierat, vyžaduje sa udržiavanie vhodnej relatívnej vlhkosti v rozmedzí 55% ± 10%. Ak ide o pieskomily, relatívna vlhkosť sa udržiava v rozmedzí 35 až 55%. V prípade mačiek sa považuje za zbytočné regulovať relatívnu vlhkosť, pretože mačky znášajú aj veľké výkyvy relatívnej vlhkosti prostredia bez negatívnych dôsledkov. Hodnoty relatívnej vlhkosti vzduchu pod 40% a nad 70% sú neprijateľné a môžu poškodiť zdravie zvierat.

Na kontrolu teploty a vlhkosti slúžia záznamníky s kontinuálnym zaznamenávaním týchto parametrov, ktoré sa archivujú. Na reguláciu vlhkosti je CZ vybavený ultrazvukovými zvlhčovačmi.

B.3.) Osvetlenie

V chovnom zariadení sa používa rozptýlené svetlo, ktoré má zabezpečovať vhodné osvetlenie pre vykonávanie pracovnej činnosti, pre kontrolu stavu zvierat a pohodu zvierat.

V chovných miestnostiach sa požaduje osvetlenie okolo 300 – 400 luxov, ktoré nepoškodzuje sietnicu albínskych zvierat so zvýšenou citlivosťou na svetlo. V CZ je prirodzené osvetlenie pre mačky, ktorých chovná miestnosť je vybavená oknom, u hlodavcov a králikov je zabezpečený svetelný režim 12 hodín svetlo a 12 hodín tma.

B.4.) Hluk

Hladiny hluku v CZ počuteľné pre zvieratá vrátane ultrazvuku nesmú presiahnuť 20 kHz. Zdrojom hluku je hlavne ventilačné zariadenie ako aj aktivita zvierat a ošetrovateľov. Hluk musí byť minimalizovaný vhodným nácvikom ošetrojúceho personálu a používaním vhodných pracovných postupov, hlavne v čase odpočinku zvierat.

B.5.) Kŕmenie

Krmivo sa nakupuje len od schválených dodávateľov. Krmivo nesmie byť kontaminované a musí spĺňať všetky parametre stanovené pre jednotlivé druhy zvierat. Krmivo musí byť balené vo vreciach, ktoré sú označené etiketou s informáciami o pôvode výrobku a o dátume jeho výroby a expirácie. V CZ sa používajú kompletné kŕmne diéty MP (myši a potkany) a MK (morčatá, králiky), (dodávateľom je Oddelenie toxikológie a chovu laboratórnych zvierat, Dobrá Voda), AnLab s.r.o. Praha (ssniff krmivo pre myši, potkany, morčatá, králiky a mačky).

Skladovacie priestory pre krmivo musia byť chladné, tmavé a suché, chránené proti hmyzu a hlodavcom zvonku a musia sa udržiavať v čistote. Vystavenie krmiva teplotám nad 21°C, nadmernej relatívnej vlhkosti, nehygienickým podmienkam, svetlu, kyslíku a hmyzu ho znehodnocuje.

Krmivo sa neuskladňuje priamo na podlahe, ale na paletách a stojanoch.

Nová zásielka krmiva býva náhodne podrobená rozboru pre zdravotnú neškodnosť a kontrolu splnenia predpísaných noriem podľa zákona č. 184/1993 Z.z. o krmivách.

Spôsob podávania a dávkovania krmiva je v súlade so všeobecne platnými právnymi predpismi a musí uspokojovať fyziologické potreby zvierat.

Je neprípustné obmedzovať zvieratá dennú kŕmnu dávku a vodu. Každé zviera musí mať prístup ku krmivu a dostatočný priestor na kŕmenie, aby sa zamedzilo súpereniu alebo aby sa obmedzilo súperenie.

B.6.) Napájanie

Na napájanie sa denne používa čistá pitná voda z vodovodnej siete. Morčatám sa pridáva do vody vitamín C. Zvieratá sú napájané cez sklenené fľaše vybavené nerezovými a sklenenými pítkami. Fľaše a ich príslušenstvo sa musia denne čistiť a raz za týždeň dezinfikovať, prípadne sterilizovať. V CZ sú vedené záznamy o dezinfekcii napájacích zariadení.

B.7.) Podstielka

Podstielkový materiál (najčastejšie oprášené hobliny z mäkkého dreva) musí byť čistý, suchý, neprašný, nekontaminovaný, bez prímiesi cudzorodých látok, ktoré by mohli zvieratá poškodiť pri ich požití alebo sa nimi poraniť. Pri novej dodávke podstielky sa odoberajú vzorky na rozbor zdravotnej neškodnosti.

Podstielkový materiál sa musí uskladňovať v špeciálnej miestnosti s vhodnými klimatickými podmienkami. Čistá podstielka nesmie prísť do styku s podstielkou použitou.

Pri chove malých hlodavcov sa podstielka vymieňa podľa potreby, minimálne 3x týždenne. U väčších zvierat (mačky) je potrebné podstielku vymieňať denne.

Spolu s podstielkou je zakázané odstraňovať uhynuté zvieratá, biologický materiál a použitý laboratórny materiál.

B.8.) Pohyb a manipulácia

Spôsob správania sa zvieratá počas postupu veľmi závisí od jeho dôvery v človeka, preto personál sa musí pri styku so zvieratám správať primerane jemne a isto. Aby si vytvoril dôveru zvieratá, je potrebné denne vyhradiť si potrebný čas na pozitívny kontakt.

B.9.) Umiestnenie a obohatenie prostredia

Zvieratá musia byť umiestnené v stálych skupinách, ktoré pozostávajú z jedincov, ktoré sa znášajú. Zvieratá možno samostatne umiestniť, ak je to opodstatnené z veterinárnych dôvodov alebo z dôvodu ich pohody.

Všetkým zvieratám sa zabezpečí dostatočný priestor a rozmanité prostredie, aby sa mohli prirodzene správať a aby sa zamedzilo prejavom stresového správania. Musia mať priestor na fyzické cvičenie, hľadanie potravy, manipulatívne a kognitívne činnosti. Hlodavce majú obohatené prostredie o PVC valce, ktoré slúžia ako úkryt. Prostredie všetkých druhov hlodavcov možno obohatiť drevenými paličkami na žuvanie a obhrýzanie, rúrkami a škatuľkami. Morčatá musia mať stály prístup k manipulovateľným materiálom, ako je seno, a to na žuvanie a ukrývanie.

K vhodným prostriedkom na obohatenie prostredia králikov patrí vlákna, seno alebo žuvacie tyčinky, ako aj priestor na utiahnutie sa, napríklad vyvýšené plošiny.

Mačky sú umiestnené v skupinách. Mačky nesmú byť samostatne umiestnené dlhšie ako 24 hodín, ak to nie opodstatnené z veterinárnych dôvodov alebo z dôvodov ich pohody. Všetky mačky musia mať denne čas na hranie a na sociálnu interakciu s ľuďmi, ako aj čas na pravidelné hladkanie. Ich priestor musí byť obohatený policami, vertikálnymi drevenými plochami (napríklad veľké drevené konáre), ktoré umožnia aktívny pohyb a brúsenie pazúrov. Ďalej mačky musia mať k dispozícii rôzne hračky, ktoré sa pravidelne menia, aby neklesala ich stimulácia.

Článok 3

Vzťah Centrálny zverinec – pracoviská JLF UK

3.1. Spolupráca CZ a užívateľov pri objednávaní zvierat a krmiva

Zakúpené zvieratá musia pochádzať len od schválených chovných a dodávateľských zariadení či už zo Slovenska alebo zahraničia. V prípade mačiek je neprípustné ich získavať od drobnochovateľov bez preukázania schválenia chovného zariadenia.

Je zakázaný odchyt zvierat z voľnej prírody alebo túlavých zvierat.

Vedúci CZ vypracúva priebežne, najmenej dvakrát ročne, objednávku zvierat a krmiva pre jednotlivé ústavy na základe ich požiadaviek (jún, december). Pri plánovaní zvierat je potrebné plánovať aj množstvo krmiva podľa predpokladanej dĺžky držania zvierat s ohľadom na expiračnú dobu krmiva. Je možné upresňovať požiadavky na krmivo podľa aktuálnych potrieb ústavov, avšak je potrebné akékoľvek zmeny vopred nahlásiť vedúcemu zverinca.

Vedúci CZ zosumarizuje požiadavky ústavov na nákup zvierat podľa druhu, termínu nákupu a množstva. Objednávanie zvierat musí byť v súlade s povoleným maximálnym jednorazovým zástavom zvierat jednotlivých ústavov. Pri plánovaní zvierat je potrebné uviesť aj predpokladanú dobu držania zvierat vo zverinci. Ak vedúci zverinca zistí, že v určitom čase by došlo k prekročeniu kapacity zverinca, bude konzultovať so zainteresovanými pracovníkmi o možnosti korekcie počtu požadovaných zvierat, resp. termínu ich nákupu. Ak by ani po konzultácii nedošlo k dohode o nákupe zvierat v množstve primeranom kapacite zverinca, situáciu bude riešiť Poradný výbor pre dobré životné podmienky zvierat, v krajnom prípade prodekan pre vedu a výskum spoločne s tajomníkom JLF UK. Z ekonomických dôvodov pracoviská by sa mali vyhnúť dlhodobému držaniu zvierat vo zverinci bez vykonávania postupov.

Ak pracovisko chce nakupovať a do zverinca umiestniť zvieratá mimo plánovaných množstiev, musí nákup vopred konzultovať s vedúcim CZ. V prípade, že CZ má na stanovený čas a pre daný druh zvierat naplnenú kapacitu podľa plánu, je povinný upozorniť na túto skutočnosť zodpovedného pracovníka z pracoviska, ktoré chce neplánovaný nákup uskutočniť.

Pri dodávke zvierat do CZ je nutné vyžiadať dodací list a veterinárne osvedčenie, prípadne pasy od dodávateľa.

Je neprípustné prekročiť schválený maximálny jednorazový zástav zvierat v CZ.

Podľa NV SR č. 377/2012 Z.z. o veterinárnej starostlivosti každý ústav musí pred umiestnením zvierat v CZ predložiť číslo rozhodnutia schválenia pokusu ŠVPS SR vedúcemu CZ a stále aktualizovať.

Vedúci CZ eviduje originálne dodacie listy a veterinárne osvedčenie a kópiu zasiela na príslušné ústavy.

3. 2. Preprava zvierat a krmiva na jednotlivé ústavy

Vzhľadom na prevádzku v CZ je potrebné uskutočňovať odber, resp. dodávku zvierat a krmiva v dopoludňajších hodinách. Výnimkou sú urgentné prípady. Tieto by mali byť avizované vedúcemu CZ aspoň niekoľko hodín vopred.

Zvieratá z CZ sa premiestňujú na jednotlivé pracoviská fakulty v chovných klietkach CZ osobnou dopravou a schváleným prepravcom. Klietky sa musia obratom vrátiť naspäť do CZ.

Je zakázané vstupovať nepovolaným osobám do priestorov CZ, pracovníčky zverinca na požiadanie príslušných ústavov odovzdávajú zvieratá v chovných klietkach na vykonávanie postupov a po ukončení preberajú zvieratá a umiestňujú ich na pôvodné miesto.

3.3. Spolupráca vedúcich pracovísk (ústavov a kliník) s CZ

Vedúci pracovísk poveria jedného zamestnanca na zabezpečenie kontaktu s vedúcim CZ s cieľom uskutočňovania rýchlej a bezproblémovej komunikácie medzi pracoviskom a CZ.

Vedúci CZ je poverený koordináciou všetkých aktivít súvisiacich s kontaktom so zodpovednými pracovníkmi RVPS, KVPS a ŠVPS, z čoho vyplýva aj kompetencia následne usmerňovať činnosť vedúcich pracovísk.

Článok 4

Riadenie Centrálného zverinca

4.1. Všeobecné ustanovenia

Centrálny zverinec patrí podľa Čl. 3 ods. 5 Organizačného poriadku medzi účelové zariadenia JLF UK v Martine. Na čele CZ je vedúci, ktorého na základe výsledkov výberového konania do funkcie vymenúva dekan. Prácu vedúceho CZ metodicky usmerňuje tajomník JLF UK.

Vedúci CZ zodpovedá za prevádzku Centrálného zverinca, ďalej organizuje a riadi prácu ošetrovateliek zvierat a zodpovedá za chod pracoviska v zmysle Organizačného poriadku CZ.

4.2. Zabezpečenie bežnej prevádzky CZ

Prostredníctvom Oddelenia vnútornej prevádzky Dekanátu JLF UK sa zabezpečuje:

- doprava krmných zmesí, preprava zvierat a preprava uhynutých zvierat,
- prevádzka vyhradených technických zariadení, vrátane predpísaných servisných opráv a technických kontrol,

- údržba a oprava strojných zariadení, vrátane budovy a jej vonkajšieho a vnútorného vybavenia,
- doprava podstielky pre zvieratá.

4.3. Financovanie prevádzky CZ

Na financovanie prevádzky a činnosti CZ sa využívajú zdroje štátneho rozpočtu pridelené formou dotácií ako aj vlastné výnosy a nedotačné zdroje JLF UK. Výška finančného limitu prideleného na prevádzku a činnosť CZ sa každoročne schvaľuje po prerokovaní v Akademickom senáte JLF UK podľa platných pravidiel hospodárenia.

Nákup zvierat a krmiva, doprava s tým spojená ako aj odvoz kadáveru sa hradí z prostriedkov príslušného pracoviska. Ostatné náklady na zabezpečenie prevádzky (preprava zvierat na príslušné ústavy, veterinárne vyšetrenia, mikrobiologické vyšetrenie, spracovanie a analýza vzoriek, podstielky, inventár, OOPP pre ošetrovatelky, čistiace prostriedky, kancelárske potreby) sa hradí z limitu prideleného pre CZ.

4.4 Zabezpečenie osobných ochranných pracovných pomôcok, dezinfekčných a čistiacich prostriedkov

Na zabezpečenie hygieny pracoviska v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi, ako aj zabezpečenia ochrany zdravia zamestnancov, sa pridávajú osobné ochranné pracovné pomôcky, čistiace a dezinfekčné pracovné prostriedky 2x do roka, ktoré musia byť v dostatočnom množstve, aby sa neobmedzovali hygienické podmienky. Podrobnosti o čistiacich a dezinfekčných prácach sú uvedené v Prilohe č. 1 tohto Organizačného poriadku.

4.5 Zabezpečenie prevádzky CZ v mimoriadnych situáciách

V prípade vzniku mimoriadnych okolností prevádzku a činnosť CZ po personálnej stránke zabezpečí vedúci CZ a pracovníci Oddelenia vnútornej prevádzky.

Článok 5 Záverečné ustanovenia

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK v Martine obsahuje najmä:

- a) vnútornú organizáciu a vzťahy v CZ
- b) presné postupy a zoohygienické parametre
- c) vzájomné vzťahy medzi CZ a ústavmi JLF UK
- d) centrálné riadenie CZ
- e) zabezpečenie prevádzky zverinca v mimoriadnych situáciách

Kontrolu nad dodržiavaním požiadaviek v schválenom chovnom zariadení v rámci veterinárnych inšpekcií vykonávajú orgány veterinárnej správy. V prípade zistenia nedodržania požiadaviek na schválené zariadenie alebo porušenie povinností podľa tohto nariadenia sú orgány veterinárnej správy oprávnené prejednávať priestupky alebo iné správne delikty a ukladať opatrenia alebo pokuty podľa osobitného zákona č. 488/2002 Z.z.

**UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
JESSENOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE**

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK

Int. dok. č.:
VP 39/2014
Výtlačok č.: 1
Lehota uloženia: 10

Všetci zainteresovaní zamestnanci JLF UK sú povinní dodržiavať jednotlivé ustanovenia Organizačného poriadku CZ. V prípade nedodržania ustanovení Organizačného poriadku CZ budú vyhovené opatrenia voči zodpovedným zamestnancom v zmysle Pracovného poriadku UK, Zákonníka práce a príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Nadobudnutím účinnosti tohto vnútorného predpisu sa ruší Vnútorný predpis JLF UK č. 10/2010 Organizačný poriadok CZ zo dňa 12.10.2010 v znení neskorších doplnkov.

Tento Organizačný poriadok nadobúda účinnosť schválením vo Vedení Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine dňa 15.12.2014.

prof. MUDr. Ján Danko, CSc.
dekan JLF UK

ZRUŠENÉ

	UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE JESSENOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE	Int. dok. č.: VP 39/2014
	Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK	Výtlačok č.: 1 Lehota uloženia: 10

Príloha č. 1 k Organizačnému poriadku CZ JLF UK

Čistiace a dezinfekčné práce v Centrálnom zverinci JLF UK Martin

Čistiace a dezinfekčné práce sú rozdelené do 3 kategórií:

a) Bežná očista chovných miestností - (BO)

- Chovné kliecky pre hlodavce sa čistia každý druhý deň vždy pri výmene podstielky 1% roztokom saponátu, prípadne intenzívnejšia očista fixinelou na odstránenie usadeného kameňa, raz za týždeň (piatok) s 1-3% roztokom dezinfekčného prostriedku SAVO/Desur, Saniten, následne sa opláchnu čistou vodou. Umývanie a dezinfekcia klieckov sa vykonáva v umyvárni. Čisté kliecky sa potom nechávajú vysušiť a odkladajú sa čisté do skladových priestorov.
- Použitá podstielka sa vynáša do vyhradených kontajnerov na vývoz.
- Stojany na chovné kliecky, steny sa umývajú vlhkou handrou namočenou do 1% roztoku saponátu (Jar, Pur, W5), prípadne komerčne dostupným ďalším detergentom.
- Každý deň sa umývajú napájacie fľaše s 0,5% roztokom saponátu, ktoré sa následne umyjú čistou vodou. Raz do týždňa v piatok sa fľaše dezinfikujú 1-3% roztokom SAVO/Desur, Saniten, následne sa opláchnu čistou vodou.
- Dlážky, police sa pozametajú, umývajú 1% roztokom saponátu (Rekord, Jar, Ajax) a dezinfikujú (**pondelok a piatok**) 1-3% roztokom SAVO/Desur, Saniten.
- V chovnej miestnosti pre králiky sa umývajú chovné stojany, okolité steny handrou namočenou do 1% roztoku saponátu (Jar, Pur, W5), zberné rošty sa umývajú fixinelou a následne sú oplachované čistou vodou.
- V chovnej miestnosti pre mačky sa denne vynáša znečistená podstielka, záchodíky sa denne umývajú 1% roztokom saponátu (Rekord, Jar, Ajax), opláchnu čistou vodou, osušia a následne naplnia čistou podstielkou – pieskom. Raz do týždňa sa dezinfikujú 1-3% roztokom SAVO/Desur, Saniten a následne sú oplachované čistou vodou.

Zodpovední zamestnanci: ošetrovatelia zvierat

Kontroluje: vedúca zverinca

b) Celková očista (CO)

Celková očista sa realizuje po ukončení pokusov a použití všetkých zvierat z chovných miestností, príprava na novú zásielku zvierat.

- Chovné kliecky pre hlodavce sa čistia 1% roztokom saponátu, prípadne fixinelou na odstránenie usadeného kameňa a dezinfikujú sa 1-3% roztokom dezinfekčného prostriedku SAVO/Desur, Saniten, následne sa opláchnu čistou vodou. Umývanie a dezinfekcia klieckov sa vykonáva v umyvárni. Čisté kliecky sa potom nechávajú vysušiť a odkladajú sa čisté do skladových priestorov.
- Stojany na chovné kliecky, chovné kliecky pre králiky, steny sa umývajú 1% roztokom saponátu (Jar, Pur, W5), prípadne komerčne dostupným ďalším detergentom a dezinfikujú 1-3% roztokom SAVO/Desur, Saniten.

- Fľaše sa umývajú s 0,5% roztokom saponátu, ktoré sa následne umyjú čistou vodou a dezinfikujú 1-3% roztokom SAVO/Desur, Saniten a opláchnu čistou vodou
- Dlážky, police sa pozametajú, umývajú 1% roztokom saponátu (Rekord, Jar, Ajax) a dezinfikujú 1-3% roztokom SAVO/Desur, Saniten.
- Na záver sa chovná miestnosť vyžiarí germicídnou lampou na 2 hodiny.

Dezinfekcia fliaš (DF)

Očista a dezinfekcia fliaš sa vykonáva v piatok s 0,5% roztokom saponátu, ktoré sa následne umyjú čistou vodou a dezinfikujú v 1-3% roztoku SAVO/Desur, Saniten, následne sa opláchnu čistou vodou, nechajú osušiť a umiestnia sa do skladu.

Umývanie a dezinfekcia podláh ďalších priestorov zverinca (DPZ) sa vykonáva v pondelok a piatok. Používa sa 1% roztok saponátu (Rekord, Jar, Ajax) a dezinfekcia 1-3% roztokom SAVO/Desur, Saniten.

Zodpovední pracovníci: ošetrovatelia zvierat
Kontroluje: vedúca zverinca

Čistiace a dezinfekčné prostriedky sa obmieňajú v týždňových intervaloch kvôli prípadnej rezistencii.

c) Kompletná očista (KO)

Raz v roku sa vykonáva kompletná sanitácia a dezinfekcia všetkých priestorov zverinca, ktorá zahŕňa:

- mechanickú očistu a dezinfekciu klieťok (Fixinela, 1-3% roztok: Jar, Pur, Savo, Desur)
- mechanickú očistu a dezinfekciu stojanov na klieťky
- mechanickú očistu a dezinfekciu stien, stropov a podláh (1-3% roztok: Rekord, Jar, Pur, Savo, Desur)
- umývanie okien (Jar, Pur, Clean)
- mechanickú očistu a dezinfekciu skladových priestorov (steny, podlahy, police) (1-3% roztok: Rekord, Jar, Pur, Ajax, Savo, Desur)
- mechanickú očistu a dezinfekciu mrazničky a okolitých priestorov vrátane podlahy (1-3% roztok: Rekord, Jar, Pur, Ajax, Savo, Desur)
- mechanickú očistu a dezinfekciu fliaš na napájanie (Jar, Pur, Savo, Desur)
- prepláchnutie a dezinfekciu odpadových kanálov (Chloramin)
- mechanickú očistu chladničky (Jar, Pur)
- posledné 2 dni všetky miestnosti sú vyžiarené germicídnou lampou počas dvoch hodín

Zodpovední zamestnanci: ošetrovatelia zvierat
Kontroluje: vedúca zverinca

Denná starostlivosť o zvieratá: (DSOZ)

- Denné sledovanie zdravotného stavu pokusných zvierat (denná kontrola zvierat, ich správanie a celkový stav),
- v prípade potreby na požiadanie veterinárneho lekára alebo vedúcej zverinca vykonávanie malých ošetrovacích úkonov

**UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
JESSENOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE**

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK

Int. dok. č.:
VP 39/2014
Výtlačok č.: 1
Lehota uloženia: 10

- v prípade malých laboratórných zvierat (morčatá, potkany) každý druhý deň likvidácia znečistenej podstielky, znečistené chovné kliečky sú prenášané do umyvárne na očistu a dezinfekciu
- prekladanie zvierat do čistých kliečok s čistou podstielkou
- príprava krmiva, kŕmenie a napájanie, v prípade morčiat voda obohatená o vitamín C
- evidencia zdravotného stavu do záznamových kariet
- v prípade králikov denné čistenie – počas umývania zberných roštov na trus a moč je králik premiestnený do vedľajšej prázdnej chovnej kliečky
- v prípade mačiek denné vynášanie podstielky, umývanie záchodíkov, umývanie misiek na vodu a krmivo, umývanie podlahy

Zodpovední zamestnanci: ošetrovatelia zvierat

Kontroluje: vedúca zverinca

ZRUSENÝ

**UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
JESSENOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE**

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK

Int. dok. č.:
VP 39/2014
Výtlačok č.: 1
Lehota uloženia: 10

Príloha č. 2 k Organizačnému poriadku CZ JLF UK

**Zoznam zamestnancov, ktorí svojim podpisom potvrdzujú, že boli oboznámení
s Organizačným poriadkom CZ JLF UK**

Meno.....Podpis.....

Centrálny zverinec

Emília Hajnecká.....

Emília Štefanidesová.....

Doc.RNDr.Mariana Brozmanová, PhD.....

Ústav farmakológie

Doc.RNDr.Soňa Fraňová, PhD.....

Prof.MUDr.Gabriela Nosál'ová, DrSc.....

Doc. MUDr. Martina Šutovská, PhD.....

Doc.MUDr. Juraj Mokrá, PhD.....

MUDr. Marta Jošková, PhD.....

Katarína Jesenská

Ústav fyziológie

Prof.MUDr. Andrea Čalkovská, PhD.....

Doc.MUDr. Daniela Mokrá, PhD.....

MUDr. Ivan Žila, PhD.....

RNDr. Jana Kopincová, PhD.....

Zuzana Remišová.....

Darina Kulišková.....

Ústav lekárskej biofyziky

Prof. MUDr. Ján Jakuš, DrSc.....

Doc. RNDr. Ivan Poliaček, PhD.....

RNDr. Michal Šimera, PhD.....

Ing. Marcel Veterník, PhD.....

Mgr. Nadežda Višňovcová, PhD.....

Ing. Peter Macháč.....

Iveta Najšlová.....

Ing. Zuzana Kotmanová.....

Ing. Jakub Míšek.....

Ústav histológie a embryológie

MVDr. Soňa Báľentová, PhD.....

RNDr. Mária Kovalská, PhD.....

Margaréta Kondeková.....

Agáta Reštárová.....

Ústav lekárskej biochémie

prof. MUDr. Dušan Dobrota, CSc.....

prof. RNDr. Ján Lehotský, DrSc.....

doc. Mgr. Eva Babušíková, PhD.....

**UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
JESSENOVA LEKÁRSKA FAKULTA V MARTINE**

Organizačný poriadok Centrálného zverinca JLF UK

Int. dok. č.:
VP 39/2014
Výtlačok č.: 1
Lehota uloženia: 10

doc. RNDr. Peter Račay, PhD.....

doc. Ing. Zuzana Tatarková, PhD.....

Mgr. Radovan Murín, PhD.....

Ing. Katarína Kľačanová, PhD.....

MVDr. Dagmar Kalenská.....

Zdena Cetlová.....

Ing. Ján Filo.....

Miriám Veterníková.....

Ústav patologickej fyziológie

Prof.MUDr. Miloš Tatár, CSc.....

Doc.MUDr. Jana Plevková, PhD.....

Doc. MUDr. Marián Kollárik, PhD.....

Mgr. Alžbeta Trančíková, PhD.....

Ing. Miroslav Vrabec.....

Lenka Mazúrová.....

Kamila Štrbová.....

Tomáš Zaťko.....

Ústav lekárskej biológie

Doc. MUDr. Martin Péc, PhD.....

Doc.RNDr. Peter Kubatka, PhD.....

RNDr. Vanda Valentová, PhD.....